

Recht op maatschappelijke integratie (RMI)

Versie nr. 2

Laatste update: 20-09-2017



- 1) Waartoe dient deze fiche?
- 2) Wat houdt het recht op maatschappelijke integratie precies in?
- 3) Waarom wordt deze steun "recht op maatschappelijke integratie" genoemd?
- 4) Wat kan dit recht op maatschappelijke integratie mij precies opleveren?
- 5) Wat is het leefloon en hoeveel bedraagt het?
- 6) Hoe kan het OCMW mij helpen als ik nog geen 25 jaar oud ben?
- 7) Wat is een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie?
- 8) Kan het OCMW ook werk voor mij vinden?
- 9) Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om in aanmerking te komen voor het recht op maatschappelijke integratie?
- 10) Welke zijn de facultatieve voorwaarden waaraan ik moet voldoen?
- 11) Wat kan ik doen als ik niet voldoe aan alle voorwaarden voor het recht op maatschappelijke integratie?
- 12) Wat doet het OCMW met de informatie die het krijgt in verband met mijn inkomsten?
- 13) Hoe weet ik welke mijn rechten en plichten zijn als ik bij het OCMW een steunaanvraag indien?
- 14) Tot welke leeftijd kan ik aanspraak maken op het recht op maatschappelijke integratie?
- 15) Heb ik recht op het leefloon als ik naar het buitenland ga?
- 16) Stopt het OCMW met de uitbetaling van het leefloon als ik in het buitenland ga studeren in het kader van het Erasmusprogramma?
- 17) Ben ik verplicht om alles over mijn leven te vertellen aan het OCMW om het recht op maatschappelijke integratie te kunnen genieten?
- 18) Kan ik aanspraak maken op het recht op maatschappelijke integratie als ik in voorwaardelijke vrijheid ben?
- 19) Moet ik het leefloon terugbetalen?
- 20) Gaat het OCMW het leefloon dat ik ontvang, bij mijn ouders terugvorderen?





- 21) Als het OCMW mij werk aanbiedt, moet ik dat dan onmiddellijk aannemen?
- 22) Heb ik nog het recht om geld te verdienen als ik een leefloon geniet?
- 23) Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag indienen?
- 24) Wat gebeurt er na de indiening van mijn steunaanvraag?
- 25) Wat kan ik doen als ik niet akkoord ga met de beslissing van het OCMW?
- 26) Waar kan ik terecht als ik nog vragen heb?

1. Waartoe dient deze fiche?

Deze fiche maakt deel uit van een verzameling fiches die voor iedereen toegankelijk is via de website www.ocmw-info-cpas.be

Al deze fiches geven antwoord op belangrijke vragen over de steun en bijstand van het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn).

Indien u het antwoord op uw vraag niet zou vinden in één van deze fiches of indien u een zeer precieze vraag hebt over een welbepaalde steun of bijstand, aarzel dan niet van contact op te nemen met het OCMW van de gemeente waar u woont.

Onder de titel van elke fiche vindt u een kadertje met de datum van de fiche en de datum van de laatste aanpassing. Vergeet niet van deze even te bekijken zodat u zeker bent dat de fiche die u gebruikt nog niet verouderd is.

De informatie die hier wordt aangeboden is geen wettige basis om rechten te doen gelden. Daarvoor verwijzen we naar wetteksten en reglementen.

2. Wat houdt het recht op maatschappelijke integratie precies in?

Sinds 1 oktober 2002 is het recht op het bestaansminimum vervangen door het recht op maatschappelijke integratie.





Het recht op maatschappelijke integratie gaat verder dan het oude bestaansminimum. Het **doel** van het recht op maatschappelijke integratie is niet alleen een toelage te verschaffen om te leven. De taak van het OCMW in het kader van het recht op maatschappelijke integratie is u te helpen zelf uw leven op te bouwen en een eigen inkomen te verwerven dankzij bezoldigd werk.

Om dat doel te bereiken gaat het OCMW niet alleen een financiële uitkering storten, maar gaat het ook met u verschillende mogelijkheden bekijken: bv. bezoldigd werk, voorbereiding tot tewerkstelling, opleiding, studies of stage.

De manier waarop het OCMW u gaat helpen, hangt af van uw leeftijd. De wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie schenkt bijzondere aandacht aan **jongeren van 18 tot 24 jaar**, in die zin dat ze zo snel mogelijk in de mogelijkheid moeten worden gebracht om op eigen benen kunnen te staan. Daartoe gaat het OCMW met hen een "project" uitwerken ([zie « Wat is een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie? »](#)).

3. Waarom wordt deze steun "recht op maatschappelijke integratie" genoemd?

Het recht op maatschappelijke integratie vervangt het recht op het bestaansminimum. Het bestaansminimum was beperkt tot een zuiver financiële bijstand, het bestaansminimum. In 2002 heeft de regering beslist het bestaansminimum te vervangen door het recht op maatschappelijke integratie omdat de toekenning van zuiver financiële bijstand hen ontoereikend leek om de sociale uitsluiting tegen te gaan.

Het recht op maatschappelijke integratie lijkt op het bestaansminimum omdat het ook een minimuminkomen waarborgt (het leefloon), maar het gaat verder dan zuiver financiële bijstand en tracht de **deelname van iedereen aan het maatschappelijk leven** te waarborgen ("maatschappelijke integratie").

De nadruk ligt op het zoeken naar bezoldigd werk en alle mogelijke maatregelen die de mensen kunnen helpen om hun leven in eigen handen te nemen en autonoom te leven.





Daarom gaat het OCMW telkens als dat mogelijk is u helpen om werk te vinden, u de mogelijkheid bieden om een opleiding of studies te volgen, ...

4. Wat kan dit recht op maatschappelijke integratie mij precies opleveren?

Het recht op maatschappelijke integratie biedt u in de eerste plaats heel wat mogelijkheden om uw capaciteiten te ontwikkelen en u te steunen zodat u een levensproject kan uitstippelen en de nodige middelen verwerft om het te verwezenlijken.

Concreet biedt het recht op maatschappelijke integratie u de mogelijkheid om:

- een inkomen te genieten, het leefloon, zolang u daarvoor aan de voorwaarden voldoet (zie "Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om in aanmerking te komen voor het recht op maatschappelijke integratie?");
- met het OCMW een project uit te werken, zowel op professioneel als op sociaal vlak (zie "Wat is een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie?");
- steun en bijstand te krijgen van het OCMW om bezoldigd werk te vinden, studies of een opleiding te volgen, ...

5. Wat is het leefloon en hoeveel bedraagt het?

Het leefloon vervangt voortaan het bestaansminimum.

Het is financiële steun die het OCMW toekent aan ieder die aan alle voorwaarden voldoet voor het recht op maatschappelijke integratie (zie "Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om in aanmerking te komen voor het recht op maatschappelijke integratie?").

Het bedrag hangt af van de categorie waartoe u behoort (*bedragen op 1 juni 2017*):

- Als u met iemand samen leeft (niet noodzakelijk uw partner) met wie u de huishoudkosten deelt (huur, energie, ...), wordt u beschouwd als **samenwonende** en ontvangt u **589,82 euro per maand**.





- Als u alleen woont, wordt u beschouwd als **alleenstaande** en kan u aanspraak maken op **884,74 euro per maand**.
- Als u minstens één minderjarig kind ten laste heeft, wordt u beschouwd als "**persoon met gezinslast**" en geniet u **1.179,65 euro per maand**.

Opgelet: Het OCMW mag rekening houden met bepaalde van uw inkomsten en ook in bepaalde omstandigheden met de inkomsten van de personen met wie u samenleeft (de partner, maar ook een kind of een ouder). Het zou dus kunnen dat u niet het volledige bedrag van het leefloon ontvangt, maar dat uw inkomsten van dit bedrag afgetrokken worden.

6. Hoe kan het OCMW mij helpen als ik nog geen 25 jaar oud ben?

Als u jonger bent dan 25 jaar en aan alle voorwaarden voldoet (zie "[Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om in aanmerking te komen voor het recht op maatschappelijke integratie?](#)"), gaat het OCMW u **prioritair** helpen om een beroepsproject uit te stippelen dat aangepast is aan uw situatie, uw capaciteiten en uw verwachtingen.

Dit wil zeggen dat u een leefloon kan krijgen, maar **daar houdt de steunverlening niet bij op**. Het OCMW gaat u ook vragen een toekomstproject uit te werken dat bij voorbeeld kan bestaan in het volgen van studies, zoeken en volgen van een opleiding, werkervaring opdoen, ...

Uw sociaal assistent zal u helpen uw project uit te stippelen en uit te werken, rekening houdend met uw situatie, uw wensen en uw capaciteiten.

Vervolgens sluit u met het OCMW een overeenkomst af, het zogenaamde "**geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie**". Daarin staan alle voorwaarden van uw project beschreven (studies volgen, een opleiding, stappen die gezet moeten worden om werk te vinden, ...), uw rechten en plichten, alsook de engagementen van het OCMW ten aanzien van u (zie ook "[Wat is een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie?](#)").





7. Wat is een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie?

Zoals hierboven beschreven werd, beperkt het recht op maatschappelijke integratie zich niet tot de toekenning van een leefloon. Het OCMW gaat ook met u een toekomstproject uitwerken dat u een betere maatschappelijke integratie biedt, dat u helpt moeilijkheden uit de weg te werken en nieuwe kennis op te doen.

De sociaal assistent helpt u om uw project vast te leggen en uit te werken, rekening houdend met de situatie van de begunstigde, uw wensen, moeilijkheden en capaciteiten. Dat project kan erin bestaan studies te volgen, een opleiding, een stage, te trachten werk te vinden (deelnemen aan een jobtafel, een module om actief naar werk te zoeken, ...), stappen te zetten om uw situatie te regulariseren op administratief vlak, een kinderdagverblijf te zoeken, werkervaring op te doen, deel te nemen aan een sociale activiteit, ...

Vervolgens wordt er tussen het OCMW en u een overeenkomst afgesloten, het zogenaamde "**geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie**". Daarin staan alle voorwaarden van uw project beschreven (studies volgen, een opleiding, stappen die gezet moeten worden om werk te vinden, ...), uw rechten en plichten, alsook de engagementen van het OCMW ten aanzien van u.

Samen met de sociaal assistent wordt de situatie **regelmatig geëvalueerd** en kan het project herzien worden telkens als dat nodig blijkt.

Het afsluiten van een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie **gaat steeds gepaard met de uitbetaling van een leefloon**.

Voor jongeren onder de 25 jaar gaat de toekenning van het leefloon steeds gepaard met de afsluiting van een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie, behalve als gezondheids- of andere redenen de afsluiting van een dergelijke project in de weg staan.

Vanaf de leeftijd van 25 jaar is het afsluiten van een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie ook verplicht in sommige gevallen. Maar het OCMW kan altijd





beslissen dat zo'n project niet afgesloten kan worden wegens gezondheidsproblemen of om bijzondere redenen die verband houden met uw situatie.

8. Kan het OCMW ook werk voor mij vinden?

De taak van het OCMW in het kader van het recht op maatschappelijke integratie is u te helpen uw levensproject vorm te geven en indien mogelijk een eigen inkomen te verwerven dankzij bezoldigd werk.

Als u in staat bent om te werken, zal het OCMW u de nodige steun verlenen om u in staat te stellen in de beste omstandigheden een plaats te verwerven op de arbeidsmarkt.

Het is mogelijk dat het OCMW u werk aanbiedt (bv. in het kader van het zogenaamde "artikel 60"), in zijn eigen diensten of in een dienst van de gemeente, bij een vzw of bij een andere werkgever. Maar het OCMW kan uiteraard geen werk zoeken voor iedereen en dat is zijn rol niet.

De taak van het OCMW is in de eerste plaats u te helpen zelf werk te vinden dat aangepast is aan uw capaciteiten en uw wensen. Daartoe zal het OCMW u voorstellen een "professionele balans" op te maken. Het zal u ook helpen een CV op te stellen, de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan een "jobtafel", ...

9. Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om in aanmerking te komen voor het recht op maatschappelijke integratie?

Om aanspraak te kunnen maken op het recht op maatschappelijke integratie moet u voldoen aan **6 voorwaarden** die wettelijk vastgelegd zijn. Bovendien kan het OCMW naar gelang van uw situatie eisen dat u voldoet aan **2 andere voorwaarden** (zie "[Welke zijn de facultatieve voorwaarden waaraan ik moet voldoen?](#)").

De voorwaarden waaraan vervuld moet zijn, zijn dezelfde voor personen die jonger dan 25 jaar als voor personen boven de 25 jaar.





Op het ogenblik van de indiening van uw aanvraag zal het OCMW nagaan of de 6 volgende voorwaarden vervuld zijn.

Voorwaarde 1: Nationaliteit

Om het recht op maatschappelijke integratie te kunnen genieten, moet men hetzij de **Belgische nationaliteit** hebben:

- hetzij een **burger van de Europese Unie** zijn, of een lid van zijn familie zoals de echtgeno(o)t(e) of kind die hem/haar begeleidt of vervoegt, **en een verblijfsrecht van meer dan 3 maanden** hebben,
- hetzij een **vreemdeling** zijn die **ingeschreven is in het bevolkingsregister**,
- hetzij een **erkend vluchteling** zijn,
- hetzij een **staatsloze** zijn,
- hetzij genieten van de subsidiaire beschermingsstatus.

Voorwaarde 2: Verblijfplaats

Om aanspraak te kunnen maken op het recht op maatschappelijke integratie, moet u **in België wonen** en er **legaal verblijven**.

Voorwaarde 3: Leeftijd

Om aanspraak te kunnen maken op het recht op maatschappelijke integratie, moet u **meerderjarig zijn**, d.w.z. 18 jaar zijn. Als u die leeftijd nog niet bereikt hebt, kan u toch aan deze voldoen als u:

- of minderjarig en ontvoegd door huwelijk,
- of minderjarig, ongehuwd en een of meer kinderen ten laste hebben,
- of minderjarig en zwanger bent.

Voorwaarde 4: Bestaansmiddelen

U mag **niet** over **voldoende bestaansmiddelen** beschikken en niet in staat zijn om ze zelf te verwerven.





Om na te gaan of u over voldoende bestaansmiddelen beschikt, verplicht de wet het OCMW om uw **inkomsten te berekenen**. Zo zal het OCMW u vragen om bepaalde documenten en inlichtingen voor te leggen in verband met uw inkomsten.

Opgelet: Het OCMW mag bepaalde inkomsten niet meerekenen. Zo mag het OCMW bij voorbeeld geen rekening houden met kinderbijslag of onderhoudsgeld dat u ontvangt om uw kinderen op te voeden. De wet legt de regels vast die het OCMW moet toepassen in het kader van de berekening van uw bestaansmiddelen.

Voorwaarde 5: Werkbereidheid

Om aanspraak te kunnen maken op het recht op maatschappelijke integratie, moet u **bereid zijn om te werken**. De wet eist dat u een ernstige inspanning doet om werk te vinden.

Het OCMW gaat u vragen om aan te tonen dat u bereid bent om te werken, **behalve** uiteraard als u dat niet kan omwille van gezondheidsredenen of bijzondere redenen die verband houden met uw situatie.

U kan uw werkbereidheid aantonen door een inschrijving als werkzoekende, door zelf regelmatig werk te zoeken, door positief te reageren op de werkaanbiedingen die het OCMW aanbiedt, door deel te nemen aan een module voor het zoeken naar werk of door het volgen van een bijscholing, ...

Als u om **gezondheids- of andere redenen** niet kan werken, moet u dat aan het OCMW meedelen. Gezondheidsredenen kunnen zijn: ernstige rugproblemen, zwangerschap, ziekte, ... De andere redenen ("billijkheidsredenen" genoemd) zijn bij voorbeeld: studeren, een gehandicapt kind hebben dat bijzondere aandacht vergt, helemaal alleen voor jonge kinderen moeten zorgen, ...

Het OCMW zal beoordelen of de redenen die u opgeeft, voldoende zijn.

Voorwaarde 6: Uitputting van de sociale rechten

Om aanspraak te kunnen maken op het recht op maatschappelijke integratie, moet u reeds **aanspraak gemaakt hebben op andere sociale uitkeringen**, zoals werkloosheidsuitkeringen of andere tegemoetkomingen, waarop u mogelijk recht hebt. Het OCMW komt slechts tussen





als u geen enkele andere mogelijke bron van inkomsten meer hebt. Maar het OCMW kan u steeds helpen om aanspraak te maken op de tegemoetkomingen waarop u recht hebt.

10. Welke zijn de facultatieve voorwaarden waaraan ik moet voldoen?

Het is mogelijk dat het OCMW u vraagt om contact op te nemen met de **personen die u alimentatie verschuldigd zijn** om onderhoudsgeld te verkrijgen. Dat kunnen uw ouders zijn of uw (ex-)partner of uw kinderen. Het OCMW kan dat slechts vragen als de wet deze personen verplicht om u onderhoudsgeld te betalen en als hun financiële situatie daar ruimte voor biedt.

Het is ook mogelijk dat u een overeenkomst moet ondertekenen, een zogenaamd "**geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie**". In deze overeenkomst staat het project beschreven dat u met uw sociaal assistent uitgestippeld hebt, uw rechten en plichten en ook de verbintenissen van het OCMW ten aanzien van u. Doorgaans is een dergelijk project verplicht als u jonger bent dan 25 jaar ([zie rubriek "Wat is een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie?"](#)).

11. Wat kan ik doen als ik niet voldoe aan alle voorwaarden voor het recht op maatschappelijke integratie?

Als u niet beantwoordt aan alle voorwaarden om het recht op maatschappelijke integratie te kunnen genieten, kan u geen aanspraak maken op dit soort bijstand.

Toch is het mogelijk dat u in uw situatie recht hebt op andere bijstand, bv. financiële bijstand, medische bijstand, hulp bij huurwaarborg, ...

Op de website www.ocmw-info.be vindt u een beschrijving van een reeks andere vormen van bijstand die de OCMW's aanbieden.





12. Wat doet het OCMW met de informatie die het krijgt in verband met mijn inkomsten?

Het OCMW gaat deze informatie gebruiken om een balans op te maken van uw financiële situatie en nagaan of u volgens de wet behoeftig bent.

Om te zien of u recht hebt op maatschappelijke integratie, moet het OCMW uw inkomsten berekenen volgens verschillende wettelijke regels. In principe worden al uw inkomsten voor die berekening in aanmerking genomen, maar bepaalde inkomsten (zoals kinderbijslag en onderhoudsgeld) worden niet meegerekend en andere slechts gedeeltelijk (zoals inkomsten uit onroerende goederen of kapitaal).

13. Hoe weet ik welke mijn rechten en plichten zijn als ik bij het OCMW een steunaanvraag indien?

U kan informatie inwinnen bij het OCMW. Dat is verplicht u alle informatie te geven betreffende de behandeling van uw steunaanvraag, uw rechten en uw plichten.

Zo zal het u informatie geven over het feit dat u recht hebt om:

- informatie te krijgen,
- te vragen om gehoord te worden,
- begeleid te worden door een persoon naar keuze,
- na te denken alvorens een contract of een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie te ondertekenen.

Het OCMW zal u ook melden dat u verplicht bent om:

- mee te werken in het kader van het sociaal onderzoek,
- de veranderingen in uw situatie mee te delen,
- zich aan te melden als u opgeroepen wordt, en uw verbintenissen na te komen.





14. Tot welke leeftijd kan ik aanspraak maken op het recht op maatschappelijke integratie?

Er is geen leeftijdsgrens om het recht op maatschappelijke integratie te kunnen genieten, maar het is mogelijk dat een bejaarde recht heeft op een specifiek inkomen voor ouderen (bv. het gewaarborgd inkomen voor bejaarden).

Als dat het geval is, vervult de betrokkene niet langer de voorwaarde van "gebrek aan bestaansmiddelen" en zal hij in principe het recht op maatschappelijke integratie verliezen.

15. Heb ik recht op het leefloon als ik naar het buitenland ga?

In principe kan u naar het buitenland. Maar zodra u meer dan vier weken per jaar in het buitenland bent, zal het OCMW u niet langer het leefloon storten zolang u niet naar België terugkeert.

Het is mogelijk dat het OCMW u de toelating geeft om uw verblijf te verlengen zonder de betaling stop te zetten, maar alleen als het van oordeel is dat uw verblijf om geldige redenen verlengd wordt. Dat is bijvoorbeeld het geval als u een stervende ouder die in het buitenland verblijft, moet verzorgen.

Hoe dan ook moet u het OCMW voor vertrek op de hoogte brengen van elk verblijf in het buitenland gedurende één week of langer. Het OCMW zal u vragen om hiervan een bewijs voor te leggen. De storting van het leefloon blijft gewaarborgd tijdens uw verblijf in het buitenland zolang u niet meer dan vier weken per kalenderjaar in het buitenland bent.

16. Stopt het OCMW met de uitbetaling van het leefloon als ik in het buitenland ga studeren in het kader van het Erasmusprogramma?

In principe wordt de betaling van het leefloon stopgezet als u langer dan een maand in het buitenland verblijft. Maar voor studenten die naar het buitenland gaan in het kader van het Erasmusprogramma, blijft het OCMW het leefloon in principe doorbetalen als bepaalde voorwaarden vervuld zijn.





17. Ben ik verplicht om alles over mijn leven te vertellen aan het OCMW om het recht op maatschappelijke integratie te kunnen genieten?

U bent verplicht om **alle inlichtingen** te geven die voor het OCMW **nuttig zijn** om uw aanvraag te onderzoeken en na te gaan of u voldoet aan de toekenningsvoorwaarden. U bent ook verplicht mee te werken in het kader van het sociaal onderzoek. Zo moet u inlichtingen geven over de samenstelling van uw gezin, uw inkomsten, uw adres, ...

Zodra u recht hebt op maatschappelijke integratie, moet u alle inlichtingen geven die een weerslag kunnen hebben op uw situatie of op het bedrag van het leefloon dat u toegekend werd. Zo moet u bij voorbeeld melden als iemand bij u komt wonen, als u een kind verwacht, als u werk vindt, als u nieuwe inkomsten verkrijgt, ...

Dat is **zeer belangrijk**. Als u het niet doet, kan u immers niet alleen uw bijstand verliezen maar ook een sanctie oplopen.

18. Kan ik aanspraak maken op het recht op maatschappelijke integratie als ik in voorwaardelijke vrijheid ben?

Ja, als u in voorwaardelijke vrijheid gesteld bent en u aan de voorwaarden voldoet, kan u het recht op maatschappelijke integratie genieten.

19. Moet ik het leefloon terugbetalen?

Nee, het leefloon moet nooit terugbetaald worden, **behalve** als blijkt dat:

- u een ander inkomen had waarmee het OCMW geen rekening gehouden heeft,
- u verkeerde of onvolledige verklaringen aangaande uw situatie afgelegd hebt,
- het OCMW per vergissing een te hoog bedrag gestort heeft,
- het bedrag van uw inkomen herzien moet worden na een wetswijziging en u een te hoog bedrag ontvangen hebt.



**20. Gaat het OCMW het leefloon dat ik ontvang, bij mijn ouders terugvorderen?**

Voor jongeren onder de 25 jaar kan het OCMW de nodige stappen zetten teneinde van de ouders het hele bedrag van het aan de jongere uitbetaalde leefloon of een deel ervan terug te vorderen.

Maar alvorens de terugbetaling door de ouders te eisen moet het OCMW uiteraard rekening houden met hun financiële situatie. Als hun inkomsten onder een bepaalde drempel liggen, hoeven zij niets terug te betalen.

21. Als het OCMW mij werk aanbiedt, moet ik dat dan onmiddellijk aannemen?

Nee, u kan 5 dagen bedenktijd vragen alvorens uw arbeidsovereenkomst te ondertekenen.

U kan ook bedenktijd krijgen alvorens uw "geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie" te ondertekenen.

22. Heb ik nog het recht om geld te verdienen als ik een leefloon geniet?

Ja, u mag nog een beetje geld verdienen. Om leefloners aan te moedigen om werk te zoeken of een beroepsopleiding te volgen, stelt de wet immers dat een bepaald bedrag van het inkomen van de betrokkene niet in aanmerking genomen wordt.

Uw sociaal assistent kan u meer vertellen over deze regel als deze betrekking heeft op u.

23. Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag indienen?

In principe moet de aanvraag ingediend worden **bij het OCMW van uw woonplaats**, d.w.z. het OCMW van de gemeente waar u woont.



**24. Wat gebeurt er na de indiening van mijn steunaanvraag?**

Na de indiening van de aanvraag bestaat de procedure uit verschillende etappes. Deze etappes zijn beschreven in de fiche "[procedure betreffende een steunaanvraag](#)".

25. Wat kan ik doen als ik niet akkoord ga met de beslissing van het OCMW?

Als u niet akkoord gaat met de beslissing van het OCMW, kan u naar de arbeidsrechtbank stappen. Hoe dat precies gaat, wordt beschreven in de fiche "[procedure betreffende een steunaanvraag](#)".

26. Waar kan ik terecht als ik nog vragen heb?

Indien u het antwoord op uw vraag niet zou vinden in één van deze fiches op de website www.ocmw-info-cpas.be, of indien u een zeer precieze vraag hebt over een welbepaalde steun of bijstand, aarzel dan niet van contact op te nemen met het OCMW van de gemeente waar u woont. (Zie “[Adressen en openingsuren van de 19 OCMW’s van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#)”).

